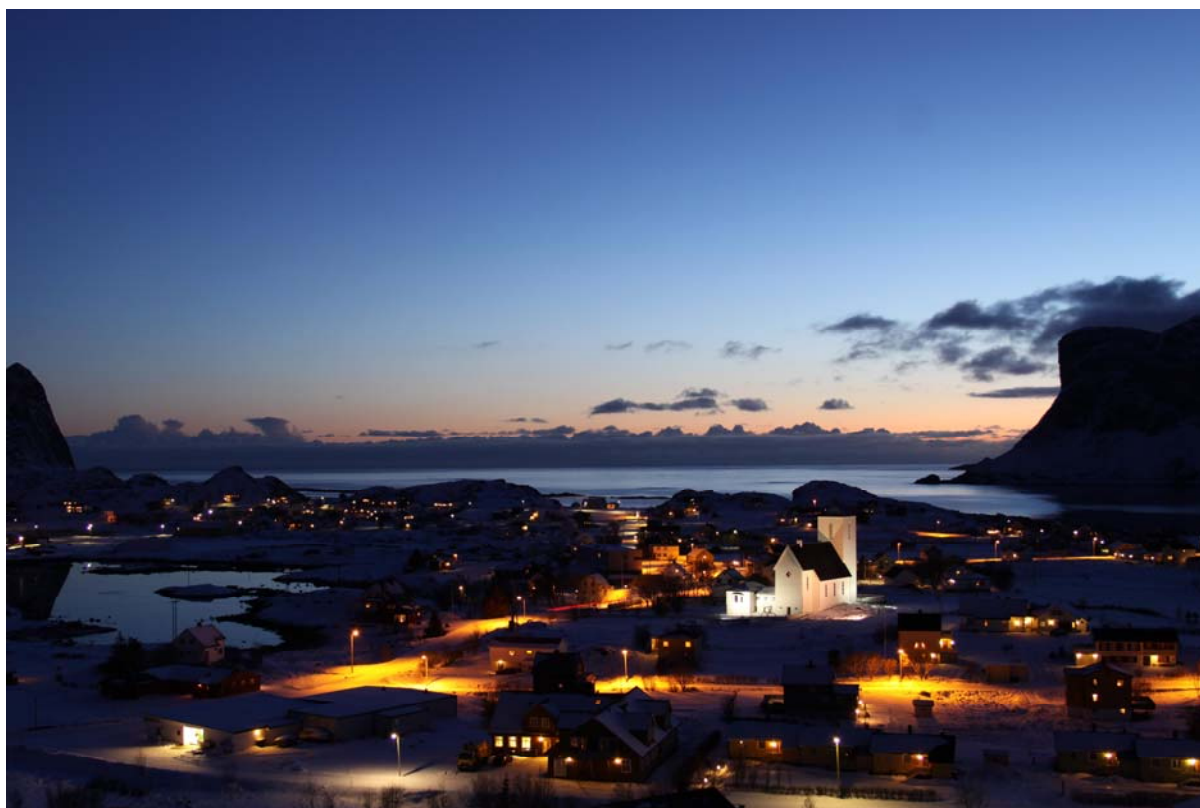

RÅDMANNENS

ÅRSBERETNING 2013

VÆRØY KOMMUNE

Behandlet:	Dato:	Sak nr.
Formannskapet		
Kommunestyre		

Innhold

Rådmannens innledning.....	3
Generelle utviklingstrekk.....	5
Befolkningsutvikling	5
Befolkning fordelt på alder	5
Boliger.....	6
Arbeids- og næringsliv	7
Arbeidsledighet	8
Tjenestetilbud.....	8
Brukere	8
Utfordringer/endring i brukergrupper	8
Barnehage	9
Barnevern	9
Skole	9
Pleie- og omsorg.....	10
Teknisk etat	10
Investeringer.	11
Økonomi	11
Driftsregnskapet	11
a) Resultat:	11
b) Inntekter.....	12
c) Gjeld, renter og avdrag:.....	12
Likviditet	13
Ansvar 10 Rådmann.....	13
Ansvar 11 Kasse.....	13
Ansvar 20 Rektor	14
Ansvar 21 Barnehagestyrer	14
Ansvar 30 Sosial.....	14
Ansvar 31 Helsestasjon.....	14
Ansvar 32 Lege	14
Ansvar 33 Fysio.....	14
Ansvar 34 Pleie- og omsorg.....	15
Ansvar 36 Barnevern	15
Ansvar 40 Teknisk	15

Ansvar 50 Kultur	15
Ansvar 51 Bibliotek.....	15
Sykefravær.....	15
Etisk standard:	16
Likestilling:	16
Diskriminering:	16
Internkontroll:	16

Rådmannens innledning.

Driftsåret 2013 er tilfredsstillende i forhold til tjenesteproduksjon på de fleste områder. Resultatet økonomisk viser et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 1 297 831, tilsvarende for 2012 var kr 341 482.

Det er i 2013 fokusert på, og iverksatt tiltak og etablering av rutiner som med sikte på å styrke robustheten i organisasjonen. De siste månedene av 2013 ble en av nøkkelfunksjonene i økonomiavdelingen bemannet, og tjenesteproduksjonen er kommet på et akseptabelt nivå. En oppsigelse i økonomiavdelingen har ført til at det er inngått avtale med Vågen kommune om ivaretaking av skatteoppkreverfunksjonen.

Det er igangsatt en kartlegging av tjenesteproduksjonen i helse- og omsorgssektoren, målet vil være å etablere større samhandling mellom de ulike tjenestene som sikrer at brukerne av våre tjenester får de tjenestene de har krav på, og for å sikre en mer riktig bruk av resursene som brukes i denne tjenesten. Dette arbeidet videreføres i 2014 og vil ende opp med en sak til KS om reorganisering av helsetjenesten og pleie og omsorgstjenesten.

Teknisk etat er ikke bemannet med teknisk sjef, manglende bemanning på Teknisk etat medfører at man opparbeider restanser og får lang saksbehandlingstid på henvendelser til etaten.

I 2013 har man hatt stor fokus på å oppnå stabilitet i vannforsyningen. Det er i den anledning foretatt utskifting av både vannledning og sluseventiler på ledningsnettet. Flere store vannlekkasjer er utbedret, og man har oppnådd en betydelig reduksjon i den produserte vannmengden.

Oppvekst og kultur leverer stort sett tjenester sine tjenester i henhold til forventningene. Barneheten fikk en uventet utfordring da man måtte stenge avdelingen i underetasjen og renovere denne. Avdelingen ble midlertidig flyttet til Pinsemenighetens lokaler. I praksis ble barnehage drevet i tre ulike lokasjoner fra sommeren 2013. For både brukere og ansatte var dette en utfordrende situasjon som, takket være en god innsats fra de ansatte, ble løst på en tilfredsstillende måte.

Værøy kommune inngår i barnevernsamarbeid for de fire vestligste lofotkommunene. Deler av barneverntjenesten finansieres gjennom prosjektmidler fra Fylkesmannen. I den anledning er to av stillingshjemlene finansiert av prosjektmidler. Fra sommeren 2013 ble de prosjektfinansierte stillingshjemlene ledig og sto ubesatt frem mot årsskiftet. Manglende personell førte til at presset på barnevernet gjennom høsten var økende. Ved årsskiftet er alle stillingene i barnevernstjenesten bemannet, og man forventer en bedring i tilbudet fra barnevernstjenesten i 2014.

Kommunens økonomi utfordres stadig på samhandling med statlige tjenester, og tilførsel av nye oppgaver fra staten. Dette gir oss store utfordringer i forhold til å rekruttere og beholde nødvendig kompetanse. Kommunen har mange dyktige ansatte som utfører oppgaver som også ligger utenfor sitt primære fagfelt. Kompetanseutvikling er en forutsetning for at

kommunen til enhver tid skal inneha den nødvendige kompetansen til å utføre tjenester på en god og kostnadseffektiv måte. At enkeltansatte har ansvar på forskjellige områder gjør tjenesteproduksjonen svært sårbar dersom en ansatt blir borte fra arbeidsplassen i kortere eller lengre tid, eller at en stilling blir stående ubesatt. Det blir derfor viktig å fokusere på kompetansebygging i egen organisasjon og søke samarbeid med andre kommuner for å møte disse utfordringene.

I 2013 etablerte de fire vestligste lofotkommunene et prosjekt som skal kartlegge muligheten for et tettere samarbeid for å hjelpe hverandre når kritiske situasjoner oppstår. Prosjektet er finansiert med midler fra KRDs satsing «Saman for ein betre kommune», prosjektet har fått navnet «Kompetanse ytterst i Lofoten»

Værøy kommune henter det meste av sine inntekter gjennom inntektsskatt og statens inntektssystems overføringer som per innbygger ligger over landsgjennomsnittet, men når man tar hensyn til kommunens størrelse og geografiske plassering, er det store utfordringer knyttet opp til tjenesteproduksjon i en så liten organisasjon plassert langt ute i havgapet. Vi opplever at statens overføringer ikke gir oss det handlingsrommet vi trenger for å drive aktiv utvikling av kommunen, både i rollen som samfunnsutvikler og som tjenesteprodusent. Dette er en skjebne vi deler med mange øykommuner i Norge med samme geografiske utfordringer. Vår geografiske beliggenhet gjør at samarbeid med andre kommuner om produksjon av felles tjenester blir vanskelig både med hensyn til tjenestens tilgjengelighet og kostnad.

Vår kommune er, i likhet med andre kommuner, en organisasjon som hele tiden er under endring. Dette medfører at ansatte må ha både endringsvilje og kompetanse til å tilpasse seg en hverdag som preges av organisatorisk omstilling, og tilpassing av tjenestetilbudene i tråd med innbyggernes ønsker og behov. For å kunne gi et godt og tjenestetilbud til våre innbyggere kreves det både medvirkning og samhandling fra alle ansatte på tvers av fagområder og profesjoner. Ansatte i Værøy kommune gir et godt tjenestetilbud selv om organisasjonen på flere områder opererer med marginal bemanning.

Det ble i 2013 gjennomført en ståstedsanalyse i forhold til økonomisk status for kommunen, denne analysen viser at man i årene fremover må gjennomføre omstillinger og effektiviseringer i driften, både for å sikre at den lovpålagte tjenesteproduksjonen gjennomføres, og for at kommunen skal ha økonomisk handlingsrom til å gjennomføre nødvendige investeringer i kommunal infrastruktur. Flertallet i kommunestyret vedtok høsten 2013 at den vedtatte utbyggingen av svømmebasseng skulle utsettes inntil det er gjennomført tiltak som sikrer at kommunen har økonomisk handlerom til å bygge og drifte et svømmeanlegg.

Værøy den 05.06.2014

Frank Hansen
Rådmann

Generelle utviklingstrekk

Befolkningsutvikling

Grupper	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Befolkning per 01.01	743	738	761	748	751	754
Fødte	8	8	7	5	5	9
Døde	12	7	8	7	13	5
Innvandring	29	29	3	18	12	21
Utvandring	5	4	18	13	2	0
Innflytting innenlandsk	28	32	35	26	31	18
Fraflytting Innenlandsk	53	35	32	26	30	19
Endring i folketall	- 5	23	- 13	5	3	20
Befolkning per 31.12	738	761	748	751	754	777

Værøy kommune hadde i 2013 en vekst i innbyggertallet, den største veksten kommer fra innvandring. 2013 hadde man, et gledelig fødselsoverskudd, og man må tilbake til årene 2005 og 2006 for å finne tilsvarende antall barnefødsler.

For landet som helhet har man en sterk befolkningsvekst, denne har sammenheng med innvandring og bosetting av flyktninger. Økningen i folketallet på Værøy har sammenheng med at man har arbeidsinnvandring av øst-europeiske arbeidstakere til fiskeindustrien. Det er et gledelig trekk at noen av arbeidsinnvandrerne henter sine familier og kjøper seg egen bolig på Værøy. Kommunen har så langt ikke bosatt flyktninger, og tar følgelig ikke del i den generelle folkeveksten man ser i landet for øvrig.

Befolkning fordelt på alder

Framskrevet folkemengde

1857 Værøy	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030	2035	2040
Alder	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer
0 år	9	9	10	10	10	10	10	8	8	8	8
1-5 år	41	41	43	47	50	50	50	49	42	40	40
6-12 år	56	58	55	61	62	65	65	70	70	66	59
13-15 år	29	23	28	25	24	22	27	28	30	30	30
16-19 år	45	48	41	41	38	37	36	40	38	40	40
20-66 år	443	442	441	433	437	442	435	429	416	206	380
67-79 år	96	104	112	113	111	109	108	110	92	107	124
80-89 år	33	29	27	31	33	35	37	43	55	52	46
90 år eller eldre	8	9	7	9	9	10	6	4	9	10	14
Sum innbyggere	760	763	764	770	774	780	774	781	760	559	741

Ser man på befolkningsutviklingen gjennom de siste årene viser den at Værøy har hatt et relativt stabilt antall innbyggere i de ulike aldersgruppene.

Framskriving av befolkningsstatistikkene viser at det er eldre i gruppen 67 + som vil øke mest i årene fremover. Denne utviklingen vil gi kommunen store utfordringer knyttet til helse og omsorg for innbyggere i denne aldersgruppen. Framskriving av den statistiske befolkningsutviklingen med forutsetningen «Lav nasjonal vekst» viser at innbyggertallet kan

forventes på samme nivå også i årene fremover. Siden man nasjonalt kan forvente en økning i innbyggertallet vil den relative befolkningsutviklingen være negativ også i årene fremover.

1857 Værøy. Fremskrevet folkemengde gruppert på alder Perioden 2013 - 2040 - Lav nasjonal vekst

Alder	2013	2014	2015	2016	2020	2025	2030	2035	2040	Snitt
	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Antall
1-5 år	39	41	41	43	50	49	42	40	40	43
6-12 år	57	56	58	55	65	70	70	66	59	62
13-15 år	34	29	23	28	27	28	30	30	30	29
16-19 år	39	45	48	41	36	40	38	40	40	41
20-66 år	447	443	442	441	435	419	417	396	380	424
67-79 år	87	96	104	112	108	110	92	107	124	104
80-89 år	38	33	29	27	37	42	55	52	46	40
90 år +	9	8	9	7	6	4	9	10	14	8
Sum innbyggere	750	751	754	754	764	762	753	741	733	751

Prognosene til SSB viser at Værøy kommune står overfor utfordringer når det gjelder helse- og omsorgsoppgaver rettet mot eldre. I tillegg har man en relativt stor andel innbyggere med store behov for pleie. Allerede i løpet av neste 10-årsperiode vil utfordringene med økt andel eldre og funksjonshemmede bli merkbare. Det vil derfor være behov for planlegging og tilrettelegging for å møte utfordringene knyttet til helse og omsorg fram mot 2016.

På nasjonalt nivå er begrepet "eldrebølgen" innført om perioden fra 2010 og fram til 2050. I denne perioden vil antall innbyggere over 67 år fordoble seg fra rundt 600 000 til 1,2 millioner. I samme periode vil antall eldre over 80 år øke fra rundt 200 000 til drøyt 500 000 personer. Befolkningsframskrivningen viser at man også i Værøy kommune vil få en betydelig økning i andelen eldre over 80 år.

Boliger

I Værøy kommune er det i dag registrert 358 boliger i SSBs statistikker. Tallet er noe usikkert på grunn av feil og mangelfull føring av matrikkeldata. En uformell opptelling viser at omtrent 70 boligeiendommer ikke benyttes til boligformål. En stor andel av disse benyttes som ferieboliger, men man har også en del eiendommer som over tid ikke er benyttet som bolig, og som står til forfall. Mangel på tilfredsstillende boliger er i dag et hinder for økning av innbyggertallet i kommunen.

Ser man til befolkningsstatistikken vil man se at det i årene fremover vil være et stort behov for boliger, både til dem som skal ta seg av helse- og omsorgsoppgavene for befolkningen, og den arbeidskraften som trengs i næringslivet.

Egnet bolig er et viktig virkemiddel for kommuner både for at eldre skal kunne bo lengst mulig i egen bolig, og for å rekruttere nye innbyggere og arbeidstakere til kommunen. Det er kommunen som har ansvar for å skaffe bolig til husstander med svak økonomisk evne, og

kommunen har ansvar for å tilrettelegge for bygging av nye boliger. Grovt sett har kommunene to sentrale roller på boligområde, som samfunnsutvikler og tjenesteyter.

Fra Værøy kommunes side har det i 2013 vært lite fokus på utvikling og fremskaffelse av boliger. Behov for spesialtilpassede boliger for innbyggere med særskilte behov, og et ønske om en fortsatt positiv befolkningsutvikling fremtvinger økt fokus på utarbeidelse av planer for å fremskaffe flere boliger.

Arbeids- og næringsliv

1857 Værøy. Antall sysselsatte personer i alderen 15 - 74 år etter næringstyper					
Næringstyper	2008	2009	2010	2011	2012
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	70	70	70	63	58
05-09 Bergverksdrift og utvinning	2	2	2	2	3
10-33 Industri	83	111	85	103	115
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	1	2	1	2	1
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	14	21	24	18	17
45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	36	39	38	35	38
49-53 Transport og lagring	21	17	16	15	18
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	3	6	10	6	8
58-63 Informasjon og kommunikasjon	2	2	1	1	0
64-66 Finansiering og forsikring	2	1	1	1	1
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	3	3	1	2	4
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	14	13	14	13	14
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	16	20	13	15	16
85 Undervisning	22	24	25	21	18
86-88 Helse- og sosialtjenester	71	61	72	71	72
90-99 Personlig tjenesteyting	5	5	3	4	4
00 Uoppgitt	4	0	0	6	3
Sum sysselsatte personer per 4. kvartal	369	397	376	378	390

I 2008 endret SSB beregningen av statistikken for sysselsetting i kommunene slik at det ble et brudd i datagrunnlaget. Man har derfor valgt å ta utgangspunktet i den gjeldende statistikken som finnes fra 2008 og utover. 2012 er de siste dataene på området som er kommet fra SSB.

I perioden fra 4. kvartal 2008 til 4. kvartal 2012 ser det ut til at antall sysselsatte på Værøy er i vekst. Økningen i antall sysselsatte er med på å sikre stabiliteten i innbyggertallet.

I perioden 2008 – 2012 ser vi at den næringen som har størst vekst er arbeidsplasser i industrien. Dette har sammenheng med de store investeringene som er gjort i landanleggene etter havneutdypingen. For samme periode ser vi at den næringen som er mest utsatt på Værøy er «jordbruk skogbruk og fiske», med en nedgang i antall sysselsatte på 12 personer.

Arbeidsledighet

Registrerte arbeidsledige, gjennomsnitt gjennom året, kjønn, antall, prosent

1857 Værøy	2008		2009		2010		2011		2012		2013	
Kjønn	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Menn	17	8,1	17	7,7	20	9,5	23	10,5	24	11,5	21	9,3
Kvinner	8	4,7	7	3,7	6	3,6	8	4,4	7	3,9	8	4,3
Totalt	26	6,6	24	5,9	26	6,8	29	7,7	30	8	29	6,9

Værøy kommune er en av kommunene i landet med høyest arbeidsledighet. I 2013 hadde man en samlet arbeidsledighet på 6,9 % for begge kjønn. Arbeidsledigheten blant menn har i perioden 2008 – 2013 vært økende. Arbeidsledigheten blant kvinner har holdt seg relativt stabilt. Arbeidsledigheten for begge kjønnene ligger langt over landsgjennomsnittet. Det antas at den høye arbeidsledigheten har sammenheng med sesongsvingninger i fiskeindustrien, og at Værøy ikke har muligheter for at innbyggere kan arbeidspendle til nabokommuner.

Tjenestetilbud

Brukere

Kommunen er den desidert største produsenten av velferdstjenester. Den største utfordringen kommunen har som tjenesteprodusent, er avstander mellom egen tilgjengelig kapasitet og innbyggernes forventninger til tjenestetilbudet. Kommunens befolkningssammensetning vil det neste 10året gjennomgå store forandringer med hensyn til alderssammensetning. Det vil kunne bety endringer i etterspørselen etter de tjenester som produseres i dag, men også etterspørsel etter nye tjenester. Dette må også sees i sammenheng med kommunens økonomiske handlingsrom og utfordringer med hensyn til å rekruttere personer med riktig kompetanse.

Kommunen har også fremtidige utfordringer i forhold til en stadig eldre befolkning og behovene som kommer med "eldrebølgen" i et perspektiv på 10 – 20 år.

Kommunen har mange uløste utfordringer og investeringsbehov knyttet til bygningsmassen hvor de kommunale tjenestene produseres og leveres. I årene fremover vil man måtte gjennomføre store investeringer i disse bygningsmassene for at de skal tilfredsstille krav i lover og forskrifter.

Utfordringer/endring i brukergrupper

Videre ser kommunen stadig større utfordringer knyttet til økningen av barn og unge med spesielle behov i barnehage, skole, helse og omsorg. Vi har store utfordringer knyttet til å tilrettelegge for hver enkelt elev i skolen. Det er behov for styrking av kompetansen hos personalet. Flere av barna har behov for spesielle hjelpetiltak fra flere av kommunens virksomheter som for eksempel støttekontakt og avlastning.

Barnehage

Alle søkere fikk plass ved hovedopptaket til barnehagene. Foreldre forventer å få barnehageplass umiddelbart etter nedkomstpermisjon eller innflytting til kommunen. Dette innebærer krav til at man må ha ledige plasser gjennom barnehageåret, noe som gir oss både økonomiske og organisatoriske utfordringer. Fra og med 1. januar 2010 er barnehageplass blitt en lovfestet rettighet. Rettigheten til barnehageplass er knyttet opp mot hovedopptaket og oppstart av barnehageåret i august. Men for å legge til rette for økt tilflytting bør man strekke seg langt for å gi et tilbud om barnehage også mellom hovedopptakene. Værøy kommune har i dag 45 barnehageplasser, det er løpende opptak og alle som ønsker det får tilbud om barnehageplass. Sommeren 2013 skulle man skifte gulvbelegg og kjøkken i en av barnehagens avdelinger. I forbindelse med disse arbeidene oppdaget man omfattende fuktskader i bygningen. Fuktskadene hadde sitt utspring i mangelfull drenering rundt bygningen, skadene ble derfor ikke omfattet av kommunens forsikring. Fuktskadene var så omfattende at all innredning i underetasjen måtte rives ut og erstattes med ny. Høsten 2013 leide kommunen lokaler fra Pinsemenigheten til den berørte avdelingen, dermed ble barnehagen drevet i tre lokasjoner hele høsten.

Barnehagen er ikke godkjent etter forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager. Det må forventes at det må gjennomføre ytterligere investeringer i barnehagen før man kan få slik godkjenning. Forslag om investeringer er tatt inn i økonomiplanperioden 2014 – 2017.

Barnevern

Det er flere barn og foreldre på Værøy som har behov for hjelp fra barnevernet. Kapasiteten i det kommunale barnevernet var i deler av 2013 utilstrekkelig sammenlignet med de behov som var innmeldt. Manglende kapasitet hadde sammenheng med at to medarbeidere, som var engasjert i prosjektstillinger med begrenset varighet, meddelte at de ikke ville fortsette utover tidsperioden de var engasjerte i. Værøy er del av et kommunesamarbeid mellom de fire vestligste Lofotkommunene, det er to fast ansatte og to ansatte i prosjektstillinger knyttet til barnevernet i de fire kommunene. Flakstad kommune er vertskommune for samarbeidet. Dette samarbeidet innebærer at barnevernet har kontordager på Værøy 2 dager annen hver uke. I tillegg jobber barnevernets ansatte med enkeltsaker for Værøy fra barnevernkontoret i Flakstad. Ansatte i barnevernet bruker en del av sin tid til reiser fra sin base på Flakstad til Værøy og Røst, denne reisetiden er med på å redusere tiden som kunne vært benyttet til barnevernsarbeid. Barnevernets begrensede tilstedeværelse på Værøy begrenser kommunens muligheter til å benytte barnevernet som en aktiv del av kommunens forebyggende arbeid rettet mot barn og unge.

Skole

Skolen har i dag varierende antall elever på hvert klassetrinn, og et svakt synkende elevtall. Vanskeligheter med å rekruttere kvalifiserte lærere fører til at man også har ufaglærte som gir undervisning.

Deler av skolen ble bygget i 2007. Kapasiteten på skolebygget var for liten allerede da den ble bygget. Dette fører til at enkelte elever fortsatt får sin undervisning i den gamle delen av skolen som står igjen. Elever og lærere som har tilhold i den gamle delen har en utfordrende hverdag da lokalene på ingen måte tilfredsstiller dagens krav til undervisningslokaler. Den nye skolen er godkjent etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler, denne godkjenningen mangler for lokalene i den gamle skolen.

Manglende svømmehall på Værøy medfører at elevene ikke får den lovpålagte svømmeundervisningen de har krav på.

Pleie- og omsorg

Pleie og omsorg har utfordringer med å dekke etterspørsel etter tjenester. Det er kjent at nye brukere med behov for omsorgstjenester er på vei inn, og begynner å etterspørre tjenester fra pleie- og omsorgstjenesten, detter er brukere som også har behov for tilrettelagte boliger. Samhandlingsreformen vil trolig gi pleie- og omsorgstjenesten både nye og utvidede oppgaver i årene fremover. Det vil de nærmeste årene være store behov for investeringer i sykehjemmet og tilrettelagte omsorgsboliger.

Værøy har et relativt stort antall personer med funksjonstap som følge rus- og psykiatrilidelser. Kommunen har en ruspolitisk handlingsplan som ble vedtatt av kommunestyret i 2009. I forarbeidene til handlingsplanen beskrives et omfattende rusmisbruk på Værøy, rusmisbruket er knyttet til både lovlige og ulovlige stoffer. I 2013 ble det ansatt sykepleier med kompetanse innen rus og psykiatri formålet var å komme i gang med mer målrettede tiltak og oppfølging av denne brukergruppen.

Teknisk etat

Teknisk etat har ansvar for teknisk drift av all kommunal infrastruktur. Etaten har 5 stillingshjemler, teknisk sjef, vannverksoperatør og tre driftsoperatører.

Gjennom mange år har det blitt opparbeidet et stort vedlikeholdsetterslep på kommunens tekniske anlegg, dette er også tilfellet for kommunens vannforsyning. Akutte problemer i vannforsyningen har man klart å utbedre, men man har ikke klart å forebygge at feil oppstår. Kommunen fikk problemer med å levere rent drikkevann sommeren 2013, og det ble avdekket at sviktene i vannforsyningen måtte prioriteres høyt for å reetablere sikker vannforsyning. Samtidig gikk man i gang med å planlegge mer langsiktige tiltak for å sikre stabiliteten i vannforsyningen.

Stillingen som teknisk sjef har vært ubesatt siden mai 2012. Stillingshjemmelen har ikke vært ledig da innehaveren av stillingen har vært konstituert som rådmann frem til oktober 2013. Vannverksoperatøren var konstituert teknisk sjef frem til sommeren 2013. Problemene som oppsto i vannforsyningen sommeren 2013 synliggjorde at det var valgt feil strategi når man valgte å ta bort kompetanse fra driften av vannforsyningen og bruke denne i stillingen som teknisk sjef. Det ble derfor besluttet at vannverksoperatør skulle tilbake til driften av vann og

avløpssystemene. Arbeidene med å planlegge oppgradering av vannforsyningsanleggene på Sørland og i Breivika er i full gang.

Investeringer.

Ingen av de planlagte investeringene er realisert i 2013. Det er blitt arbeidet med et forprosjekt for ny svømmehall i tråd med kommunestyrets vedtak fra høsten 2012 om å bygge nytt anlegg. Forprosjekt ble utarbeidet med et kostnadsanslag på ca 40 mill. kroner. Forslaget ble behandlet av kommunestyret høsten 2013. Beregning av kostnader knyttet til finansiering og drift viste at man innenfor dagens økonomiske situasjon ikke kunne bære en slik investering. Et flertall av kommunestyrets medlemmer stemte for at prosjektet ble utsatt, og at arbeidene med å foreta effektivisering av kommunens drift, og at man også måtte vurdere å skaffe andre inntektskilder til kommunen.

I 2012 og 2013 er det foretatt investeringer i drikkevannsledningene hvor ca 2000 meter gamle eternittrør er erstattet med nye PE rør. I tillegg er det skiftet ut en del sluser og kummer.

I 2013 ble første etasje i barnehagen renoveret. Behovet oppsto i forbindelse med at omfattende vanninntrenging fra grunnen ble avdekket. Det viste seg at det ikke var lagt drenering rundt store deler av bygningen. All innredning måtte rives ut og erstattes med ny. I tillegg ble det lagt drenering rundt hele bygget, og dreneringsgrøft fra eiendommen til den kommunale overvannsledningen ca 50 meter unna. På grunn av manglende drenering ble ikke skadene dekket av kommunens forsikring på bygningen.

Økonomi

Driftsregnskapet

Regnskapsskjema 1A viser hvor mye kommunen har disponert av frie midler i driftsregnskapet, og hvordan disse har blitt fordelt mellom finansposter, avsetningsposter og drift. Det som har blitt anvendt til driftsformål blir videre spesifisert på rammenivå i regnskapsskjema 1B.

Regnskapsskjema 1B viser den faktiske fordeling av driftsmidler i driftsregnskapet på kommunens ansvarsområder i 2013.

Fra og med regnskapsåret 2013 er finans flyttet fra ansvar 10 Rådmann til eget ansvar 99 Finans.

a) Resultat:

Værøy kommunes regnskap kommer ut med et regnskapsmessig mindreforbruk for 2013 med kr 1 297 832. Regnskapet er videre avsluttet med et positivt brutto driftsresultat på ca. kr 1 194 562, som er kr 712 630 lavere enn budsjettet.

Brutto driftsresultat, viser resultatet av ordinær drift i 2013, inkludert avskrivninger på kommunens varige driftsmidler. Brutto driftsresultat, angir kommunens evne til å betjene lånegjeld, evnen til å finansiere investeringer over driftsresultatet, samt det å avsette midler til bruk for senere år.

Netto driftsresultat er positivt med ca 0,5 mill. kroner. Netto driftsresultat viser resultatet av kommunens løpende drift. I forhold til brutto driftsresultat er det derfor korrigert for virkningene av avskrivninger og disse er erstattet med løpende avdrag på kommunen lån. I tillegg er netto rentekostnader fratrukket. Resultatet utgjør 0,6 % av brutto driftsinntekter, og er en forverring av resultatet i forhold til regnskapet 2012, da var resultatet 1,6 %.

Kommunal- og regionaldepartementet anser et driftsresultat på 3 % som nødvendig for at tjenestenivået i kommunen skal kunne opprettholdes over tid. I forhold til Kommunal- og regionaldepartementet sine anbefalinger ligger kommunen resultatmessig langt etter målet om 3 % netto driftsresultat. Nedgangen i netto driftsresultat er en indikator som tilsier at man må foreta strukturelle endringer i tjenesteproduksjonen, og at kommunen må ta i bruk ubenyttede inntekspotensial.

b) Inntekter

Kommunenenes inntekter består i korthet av rammetilskudd fra staten, skatteinntekter og brukerbetaling/refusjoner.

Skatteinntektene for 2013 ble kr 16 347 181, dette er kr 1 000 000 over budsjett. Som følge av økte skatteinntekter reduseres rammeoverføringene fra staten med om lag kr 736 000 til kr 38 233 244.

Andre generelle statstilskudd økte også med kr 1 403 332 i forhold til budsjett. Økningen har blant annet sammenheng med at kommunen har mottatt boligtilskudd til videreformidling fra husbanken på kr 506 261 og kr 775 000 i skjønnsmidler til kompensasjon for resurskrevende brukere i helse- og omsorgstjenesten.

c) Gjeld, renter og avdrag:

Finanstransaksjonene består av finansutgifter og finansinntekter. Finansutgiftene er rente- og avdragsutgifter på lån til investering og utlån til sosial- og næringsformål og utgjør i 2013 ca kr 5 151 000. Finansinntektene er renteinntekter, utbytte og avdrag på utlån, denne posten utgjør i 2013. Nettokostnaden er positiv, dvs. kommunen har større utgifter enn inntekter. Det har imidlertid vært en betydelig nedgang de siste årene og skyldes størrelsen på mottatte avdrag og i mindre grad reduksjon i avdrag på kommunens lån.

Værøy kommune har pr. 31.12.2012 en lånegjeld på 61,2 mill kroner, som fordeler seg på start- og formidlingslån med kr 14,26 mill kroner og lånegjeld til øvrige tjenesteområder med 47 mill kroner. Avdrag og renter utgjør 5 151 000, hvorav ca kr 3 878 000 er avdrag og ca kr 1 273 000 er renter på innlåne.

Den langsiktige lånegjelden er i regnskapet økt med 3,95 mill kroner fra forrige årsskifte. Det ble ikke gjort låneopptak i 2012. Udekket lånebehov fra 2012 ble finansiert med låneopptak sammen med lånebehovet for 2013.

De siste årene har rentenivået i Norge vært lavt. I henhold til kommunens finansreglement skal en andel av kommunens langsiktige lån sikres med fastrente. De siste årene har alle kommunens lån hatt flytende rente, i denne perioden har kommunen tjent på å ha lån med flytende rente. Dette har sammenheng med at renten på fastrentelån ligger ca 1 % over lån med flytende rente.

Likviditet

Kommunens arbeidskapital er et uttrykk for tilgjengelige midler dersom alt av kortsiktig gjeld skulle innbetales. Dvs. arbeidskapital er et uttrykk for kommunens likviditet. Som tabellen under viser, er arbeidskapitalen i Værøy positiv, og er økt i forhold til regnskap 2012. Både kasse, bank og kortsiktige fordringer har blitt redusert, mens den kortsiktige gjelden har økt. Begge disse bidrar til å redusere arbeidskapitalen, noe også likviditetsgraden viser.

	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
Omløpsmidler	26 998 389		26 595 275		22 084 912		23 635 339	
Kortsiktig gjeld	11 624 547	43,1	9 059 448	34,1	11 930 820	54,0	10 877 452	46,0
Arbeidskapital	15 373 842	56,9	17 535 827	65,9	10 154 092	46,0	12 757 887	54,0
Likviditetsgrad	2,3		2,9		1,9		2,2	

Likviditetsgraden er et mål for Værøy kommunes mulighet for å realisere kortsiktig gjeld uten å måtte påta seg gjeld gjennom kassakreditt eller lignende. Som hovedregel bør likviditetsgraden være over 2. Værøy kommunes likviditetsgrad er 2,2 og har økt som følge av at låneopptak som skulle vært gjennomført i 2012 er blitt gjennomført i 2013.

Ansvar 10 Rådmann

Ansvarer omfatter kommunens administrasjon, felles drift, kostnader til folkevalgte organer. Regnskapsførte kostnader på dette ansvaret er ca kr 400 000 lavere enn budsjettet.

Ansvar 11 Kasse

Ansvarer omfatter skatteoppkreverfunksjonen og lønns- og økonomiavdelingen. Regnskapsførte kostnader på dette ansvaret er ca kr 320 000 høyere enn budsjettet. De økte kostnadene har sammenheng med at det i 2012 og 2013 er leid inn ekstern konsulentbistand for å få orden kommunens regnskap for 2011 og 2012, samt bistå med å komme ajour med 2013.

Ansvar 20 Rektor

Ansvarer omfatter skole og SFO. Regnskapsførte kostnader på ansvaret er ca kr 770 000 over budsjett, men på linje med regnskapsførte kostnader for 2011. Merforbruk i regnskapet har i store trekk sammenheng med regnskapet inneholder avskrivninger på kr 655 000 som ikke er tatt med i budsjettet. For øvrig er det kostnader knyttet til drift og vedlikehold av skolebygningen som er høyere enn budsjettet.

Ansvar 21 Barnehagestyrer

Ansvarer omfatter barnehagedriften i kommunen. Regnskapsførte kostnader for ansvaret er ca kr 350 000 over budsjettete kostnader. Merforbruket i regnskapet har i store trekk sammenheng med at regnskapet inneholder kr 50 000 i avskrivninger, husleie for midlertidige lokaler høsten 2013 på kr 25 000 og merforbruk av vikarer. Merforbruk av vikarer må tilskrives den vanskelige driftssituasjonen barnehagen var i da den måtte drives i tre lokasjoner.

Ansvar 30 Sosial

Ansvarer omfatter den kommunale NAV-tjenesten. Regnskapsførte kostnader for ansvaret er ca kr 570 000 lavere enn budsjettet. De regnskapsførte kostnadene er på samme nivå som 2012. Mindreforbruket må i stor grad tilskrives at det i budsjettering av kostnader til dette ansvaret også må tas høyde for uforutsette kostnader knyttet til sosialtjenesten.

Ansvar 31 Helsestasjon

Ansvarer omfattes av helsesøster og folkehelsekoordinator. Regnskapsførte kostnader viser et lite merforbruk på ca 20 000. Merforbruket henger sammen med kjøp av tjenester for å dekke behov for ekstern bistand samt mindre felleskostnader som ikke er budsjettet.

Ansvar 32 Lege

Ansvarer omfatter kommunelegetjeneste og legevaktjeneste. Regnskapsførte kostnader viser et merforbruk på ca kr 920 000 i forhold til budsjett. De regnskapsførte kostnadene er på samme nivå som i 2012. Merforbruket har sammenheng med at lønnsmidler til sekretærstillingen ved en feil ikke er lagt inn i budsjettet, og at man i 2013 avskriver utestående fordringer på kr 306 205. Videre er ansvaret påført vikarutgifter ved sykdom på kr 253 220, hvorav bare kr 38 318 er refundert av NAV.

Ansvar 33 Fysio

Ansvarer omfattes av kommunens fysioterapitjeneste. Regnskapsførte kostnader viser et lite merforbruk på ca kr 20 000. Merforbruket har sammenheng med mindre felleskostnader som ikke er budsjettet.

Ansvar 34 Pleie- og omsorg

Ansaret omfattes av sykehjemsdrift, hjemmesykepleie og tjenester til innbyggere med ulike behov for bistand. . Regnskapsførte kostnader viser et merforbruk på ca 1,06 mill krone. Til tross for merforbruket er de regnskapsførte kostnadene for 2013 ca 950 000 kroner lavere enn regnskapsførte kostnader i 2012. Merkostnadene knyttes i all hovedsak til at vikarkostnadene er høyere enn budsjettet.

Ansvar 36 Barnevern

Ansaret omfatter kommunens barnevernstjeneste. Barnevernstjenesten er en interkommunal tjeneste hvor Flakstad, Moskenes og Røst har en felles barnevernstjeneste med Værøy. Tjenesten har et regnskapsmessig mindreforbruk på ca kr 115 000. Mindreforbruket må sees i sammenheng med at barnevernstjenesten hadde redusert aktivitet som følge av vakanse i 2 stillinger i deler av 2013.

Ansvar 40 Teknisk

Ansaret omfatter alle tekniske tjenester som ikke er VAR-tjenester i kommunen. VAR-områdene er skilt ut som egne ansvar fra og med regnskapsåret 2013. Tekniske tjenester har et regnskapsmessig merforbruk i forhold til budsjett. Merforbruket knyttes til store uforutsette kostnader knyttet til vedlikehold av gatelys, ikkebudsjetterte kostnader knyttet til brann- og oljevernberedskap. Vakanse i stillingen som teknisk sjef har bidratt til at merforbruket er mindre enn det ville vært med teknisk sjef på plass i stillingen.

Ansvar 50 Kultur

Ansaret omfatter sammensatte tjenester knyttet til aktiviteter for barn og unge, reiseliv/turisme og kulturkontoret. Ansaret har et regnskapsmessig mindreforbruk på ca kr 70 000.

Ansvar 51 Bibliotek

Ansaret omfatter driften av biblioteket på Værøy. Ansaret har et regnskapsmessig mindreforbruk på ca kr 10 000.

Sykefravær

Værøy kommune har et gjennomsnittlig sykefravær på 12,4 % i 2013, og er omtrent på samme nivå som i 2012. Det høye sykefraværet er en utfordring for kommunens tjenestesteder og den tjenesten de skal levere. Høyt sykefravær fører ofte til at man må ta inn vikarer og virksomhetenes budsjett belastes både med sykelønn de 16 første dagene og lønn til vikar. Værøy kommune er en IA virksomhet (Inkluderende arbeidsliv) og har gjennom avtale med partene i arbeidslivet inngått avale om at sykefraværet skal reduseres. Så langt har kommunen ikke vært flink nok til å nyttiggjøre seg de virkemidlene som er satt av gjennom NAV til tilrettelegging og forebygging av sykefravær. Samtidig må det nevnes at i en liten

organisasjon som Værøy er det vanskelig å tilrettelegge uten at det samtidig kan oppleves som en merbelastning for dem som er friske. Ofte ser man at forsøk på tilrettelegging påfører gjenværende arbeidstakere ekstra belastning. Det er likevel viktig at man jobber målrettet både for å beholde ansatte i jobb, og at den ansatte kommer så fort som mulig tilbake til arbeidsplassen.

Etisk standard:

Værøy kommune har ikke vedtatt et særskilt dokument for etisk standard i kommunen. Etiske retningslinjer for ansatte i Værøy kommune er del av kommunens personalreglement. Virksomhetens ledere er pålagt et spesielt ansvar for å gjøre personalreglementets retningslinjer kjent på tjenestestedene, og at det utvikles holdninger som er i tråd med personalreglementets intensjon..

Likestilling:

Værøy kommune har som mål at det er best mulig likestilling mellom kjønnene innefor de yrkesgruppene kommunen sysselsetter. Likestillingsspørsmål vurderes ved alle kunngjøringer. I de fleste tilfeller er ikke tilgangen på kvalifiserte søkere til stillingene som utlyses så stor at likestilling er et spørsmål som kommer opp i ansettelsesprosessen.

Med unntak av legetjenesten og Teknisk etat er det per i dag størst kvinneandel innenfor alle tjenestene i kommunen. En ønsket utvikling vil i årene fremover være at kjønnsfordelingen er mer balansert. I politiske råd og utvalg søker man å oppnå en balansert fordeling mellom kjønnene ved utnevning av representanter.

Diskriminering:

Værøy kommune har ikke iverksatt spesielle tiltak for å fremme formålet i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Internkontroll:

Værøy kommune har et vedtatt system for internkontroll i virksomheten. Det finnes en rekke interne reglement, retningslinjer, prosedyrer, sjekklister og beskrevne rutiner i alle enheter. Kommunen mangler imidlertid rutine for rullering og oppfølging av internkontrollsystemets innhold. Det er ikke fastsatt rutiner for avviksrapportering og behandling av avvik som sikrer forsvarlig oppfølging av uønskede hendelser.

Kommunen arbeider aktivt for å få et helhetlig internkontroll- og kvalitetssystem i kommunen med tilhørende verktøy for avviksmelding og avvikshåndtering. Det overordnede systemet vil være på plass i løpet av første halvdel av 2014. Målsettingen er at alle ansatte skal ha fått opplæring i avviksmelding og avvikshåndtering innen utgangen av 2014.